

# Blair, un model per a Europa?

L'esquerra europea, es pot sentir satisfeta de la victòria laborista a la Gran Bretanya? La pregunta amaga un dilema i un rerefons polèmic. L'ombra que projecten les anàlisis fetes pel Partit Conservador britànic i pel Partit Popular espanyol, després de l'històric resultat de les eleccions de l'1 de maig, obliguen a reflexionar. La dreta europea s'apropia un aspecte clau de la victòria laborista; Tony Blair, afirmen, no hauria guanyat sense abraçar els postulats del "realisme" i, sobretot, els del liberalisme econòmic que Margaret Thatcher va imposar.

El New Labour, que enterra un passat dogmàtic sota la influència dels sindicats, necessitava aquest canvi per tornar a tastar el poder que feia divuit anys havia perdut. Els estratèges de Blair eren conscients que les classes mitjanes britàniques no acceptarien mai un laborisme marcat amb l'estigma de l'increment de la fiscalitat i de l'endeutament, i encara menys una campanya electoral basada en el debat ideològic.

Deixant enrere la vella política de nacionalitzacions, el New Labour es manifesta partidari d'algunes privatitzacions i, ironies del destí, ha optat, en una de les primeres decisions del nou responsable de la política econòmica, Gordon Brown, per pujar 0,25 punts els tipus d'interès i per convertir el Banc d'Anglaterra en un organisme més autònom a l'hora de fixar la política monetària.

Tots aquests signes, molt allunyats dels postulats de l'esquerra tradicional i poc assumits encara per la socialdemocràcia europea, que fa seva la victòria laborista, fan que el New Labour de Blair es desplaci cap el centre polític on gravita avui qualsevol formació política que al món occidental aspiri a assaborir el pastís del poder. Segurament que les socialdemocràcies a l'oposició de França, Alemanya i Espanya prendran nota de l'efecte Blair.

A Alemanya el SPD s'ha començat a replantejar la necessitat d'adoptar postulats econòmics més flexibles

per convertir-se en l'alternativa al centre-dreta del canceller Helmut Kohl. A Espanya el PSOE n'ha pres nota –sobretot el sector més liberal que encarna l'ex-ministre Josep Borrell– i a França Jospin i el PSF han iniciat en plena campanya un debat intern per trobar la manera que tot el partit acabi acceptant d'una vegada que la realitat del mercat és la que és. En resum, la socialdemocràcia mostra cada cop més comprensió envers les polítiques neoliberals, conscient que no es pot encarar la "realitat" amb decisions proteccionistes, ni provar

d'oposar-se a una competitivitat econòmica que s'ha fet global i en la qual el marge per a les actuacions individuals s'ha reduït a la mínima expressió.

Fins aquí tot queda clar en l'àmbit macroeconòmic. La Gran Bretanya mantindrà molts dels mecanismes que, en aquesta última etapa de John Major, han aixecat el país de la prostració a la qual l'havia portat el tractament de xoc de Margaret Thatcher. La inflació s'ha reduït, la desocupació també i el creixement econòmic presenta les xifres més espectaculars d'Europa. Però... què passa amb els sectors socials deixats al marge de la cursa desenfrenada de la selva capitalista on continua imperant –mai no ha deixat de ser així– la llei del més fort? La re-

alitat de tantes i tantes famílies de classes mitjanes que van perdre la feina i la casa durant els mandats de Thatcher i Major no pot ser ignorada pel New Labour. Blair haurà d'anar més enllà de les promeses de mantenir alguns dels tòpics de "l'estat del benestar" com són la sanitat i l'ensenyament públics.

A la Gran Bretanya hi ha una desestructuració social palpable i el mercat laboral ha adoptat tendències (de precarietat, sous indecents...) més pròpies dels països asiàtics, on el treballador pràcticament només té dret a treballar. El New Labour no pot ser un exemple a imitar per la socialdemocràcia europea més enllà dels aspectes formals. Els aspirants a tornar al poder a Europa, apuntant-se als postulats del "pensament únic" només traeixen els sectors socials menys afavorits que diuen que defensen. ■

VICENÇ LOZANO



*“Què passa amb els sectors socials desplaçats en la selva capitalista? La realitat de les famílies que perderen la casa i la feina durant els mandats de Thatcher i Major no pot ser ignorada per Blair.”*